

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/206/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201958
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8720201958.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci navrhovateľky Z. S.Ň., H.. X.X.XXXX, C. S., Š. XXXX/XX, zast. splnomocneným zástupcom A. C., H.. XX.X.XXXX, C. O. XXXX/XX, S. na základe plnej moci, proti odporcovi P. S. S., H.. X.X.XXXX, C. S., Š. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, advokátkou so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 95, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom: S., H.. X.X.XXXX, C., H.. X.X.XXXX, C., H.. XX.X.XXXX B. R., H.. XX.XX.XXXX - S., zast. opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 10P/86/2020-95 zo dňa 14.6.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výrokoch III. a VI.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa domáhala rozvodu manželstva a schválenia rodičovskej dohody, ktorou budú mal. deti - C., S. B. R. zverené do starostlivosti otca a mal. C. bude zverená do starostlivosti matky. Žiadala otca zaviazat' výživným na mal. C. sumou 120,- eur mesačne s tým, že matka bude prispievať na výživu mal. S. sumou 100,- eur, mal. C. sumou 100,- eur mesačne a mal. R. sumou 100,- eur mesačne, ktoré bude platiť k rukám otca.

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd manželstvo účastníkov konania Z. S., Q.. M., H.. X.X.XXXX a P. S. S., H.. X.X.XXXX uzavreté dňa X.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N. R., vo zväzku č. XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X rozvádza.

II. Zveruje mal. deti - S., H.. X.X.XXXX, C., H.. X.X.XXXX, C., H.. XX.X.XXXX a R., H.. XX.XX.XXXX - S. do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Matka sa z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. S. sumou 110,- eur mesačne, mal. C. sumou 100,- eur mesačne, mal. C. sumou 90,- eur mesačne a mal. R. sumou 80,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktoré je matka povinná platiť do rúk otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

IV. Matka je oprávnená stýkať sa s mal. C. každý párný víkend od piatka od 14:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a v nepárný týždeň v dňoch utorok, streda a štvrtok od 14:00 hod. do 19:00 hod. a s mal.

R. každý párný víkend od piatka od 14:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a v nepárny týždeň v dňoch utorok, streda a štvrtok od 14:00 hod. do 19:00 hod.

V. Styk matky s mal. S. a mal. C. súd neupravuje.

VI. Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

3. Proti rozsudku podala odvolanie matka, ktorá odvolaním napáda výrok III. o určení výživného. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý výrok o výživnom vo vzťahu k mal. deťom zmenil a zaviazal ju prispievať na mal. S. sumou 80,- eur, mal. C. sumou 80,- eur, mal. C.R. sumou 60,- eur a mal. R. sumou 60,- eur mesačne.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že ho považuje za nedôvodné a navrhol napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom III. potvrdiť ako vecne správny.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol odvolaciemu súdu rozhodnúť v prospech maloletých detí.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala na celej odvolacej argumentácii.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav vecí, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd zistený skutočný stav súdom prvej inštancie považuje za dostatočný a nevznikla potreba doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle zákona o rodine, posudzoval schopnosti a možnosti povinného rodiča, oprávnené potreby maloletých detí. Vykonal dokazovanie, ktoré podrobne zhodnotil a z ktorého vyvodil skutkové závery, ktoré odvolací súd považuje za správne.

9. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je rozvod a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. V priebehu odvolacieho konania dosiahol S. plnoletosť a v celom rozsahu sa pripojil k návrhu otca. Predmetom prieskumu v odvolacom konaní vzhľadom na odvolacie námietky povinnej z platenia výživného - matky vyjadrujúce nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie, skúmal odvolací súd primeranosť určenej sumy vyživovacej povinnosti matky v nadväznosti na jej možnosti a schopnosti. Odvolaním bol napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom zo strany matky pre mal. deti.

10. Odvolacia argumentácia matky je založená na tvrdení, že výživné stanovené súdom prvej inštancie je neprimerane vysoké a nezodpovedá jej príjmu. Matka namietala, že pracuje ako V. v Z. Š. N. H. K.. Náklady na bývanie činia 210,-eur mesačne, náklady na dopravu do práce sú vo výške 65,- eur mesačne, náklady na stravu a potraviny 150,-eur mesačne, hygienické potreby 10,-eur mesačne, ošatenie 10,-eur mesačne, náklady na lieky 5,-eur mesačne. Z toho dôvodu navrhuje určiť výšku výživného, ktorá by spolu na všetky deti činila 280,- eur mesačne. Súdom stanovená suma spolu na všetky deti 380,-eur mesačne je viac ako 52 % jej príjmu. Zároveň chce poukázať na fakt, že otec detí má vysoko nadštandardný príjem vo výške cca 1900,- eur mesačne v čistom, taktiež poberá na deti prídavky 102,-eur mesačne, to spolu činí cca 2000,- eur mesačne, s uvedeným výživným v rozsudku na všetky deti 380,- eur bude

jeho príjem 2380,- eur., kde na každého člena domácnosti pripadá 476,-eur mesačne, čo je nadštandard pre päťčlennú rodinu na Slovensku. Otec tvrdí, že navrhovateľka zjavne nepochopila, že jej výživné je určené jej deťom a že popri tom, ako ona žije „nový život“ s cudzím mužom a cudzími deťmi, stále má povinnosti a záväzky aj voči svojim Š. vlastným maloletým (najstarší S. medzičasom dosiahol dospelosť) deťom. To, že sa o deti nestará a skoro sa s nimi nestretáva, ešte neznamená, že je oslobodená aj od adekvátneho prispievania na ich výživu.

11. Z obsahu preskúmaného spisu a skutočného stavu veci zisteného súdom prvej inštancie je zrejmé, že rodičia mal. detí od novembra 2020 nežijú v spoločnej domácnosti, navrhovateľka býva od času, kedy opustila spoločnú domácnosť, v byte jej terajšieho priateľa, v domácnosti spolu s jeho M. dcérami z predchádzajúceho manželstva. Otec mal. detí býva spolu s mal. deťmi na adrese pôvodného trvalého bydliska, ako aj bydliska mal. detí. S. v čase rozhodovania súdu navštevoval X. Q. X-Q. O., vo voľnom čase sa venuje futbalu a hrá za U. S., mal. C. X. Q. X-Q. O., niekedy sa venoval futbalu, mal. C. X. Q. K. Š., chcela by sa venovať futbalu, mal. R. X. Q. K. Š. H. V.. M.. R..

12. Súd prvej inštancie vo vzťahu k matkou napadnutému výroku o určení vyživovacej povinnosti matke svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že v intenciách vykonaného dokazovania dospel k záveru, že výživné v sume 110,- eur na S., v sume 100,- eur na mal. C., na mal. C. v sume 90,- eur a mal. R. v sume 80,- eur mesačne je primerané ich veku, odôvodneným potrebám, ako aj zárobkovým pomerom a majetkovým pomerom ich rodičov. Súd ustálil, že určená výška výživného zodpovedá možnostiam a schopnostiam matky ako povinného rodiča. U matky zistil aktuálny príjem v čistom mesačne okolo 730,- eur. Táto doložila potvrdenie od zamestnávateľa Z. N. R. zo zamestnania v Z. Š. a ďalej doložila príjem z Z. S., Z. Ú. S., kde si privyrába ako hudobníčka s čistým príjmom 59,66 eur za mesiac 06/2020 a s čistým príjmom od 44,19 eur až do sumy 88,39 eur za mesiac 12/2020. U otca zistil príjem okolo 2.000,- eur v čistom mesačne. Tento doložil mzdové listy od zamestnávateľa N. M.H., B..K.. a takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. detí, ktoré boli v konaní zisťované.

13. Námietky matky sa týkajú skutkových otázok zistenia jej reálnych možností a schopností, správnosti záveru prispievať na výživu jej detí v súdom určenej výške. Pokiaľ ide o schopnosti a možnosti povinného rodiča, tak schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča sú dôležité jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery dané napríklad jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami.

14. Zákon o rodine pri rozhodovaní o výške výživného vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa ma určiť konkrétna výška výživného. Na strane relevantného sú to oprávnené odôvodnené potreby, na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na výživu dieťaťa. Tieto náklady musí súd ustáliť tak, aby reálne vystihovali potreby dieťaťa. Suma mesačných nákladov dieťaťa predstavuje vyčíslenie nepravidelných nákladov na dieťa tak, aby bola určiteľná. Náklady na výživu dieťaťa predstavujú teda náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Preto výživné nemožno považovať len za plnenie na výživu maloletého dieťaťa, ale aj náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť a iné potreby, ktoré sa vyskytnú. Pri skúmaní oprávnených potrieb maloletých detí je potrebné a nutné vziať do úvahy nie len potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby, ktoré sa vyskytujú len niekedy. Účelom výživného je uhrádzať nielen priebežne sa vyskytujúce bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj detí, teda aj potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie.

XX. S. je v súčasnosti plnoletý a navštevuje X. Q. X-Q.D. O., mal. C. X. Q. X-Q. O., mal. C. X. Q. K. Š., mal. R. X. Q.H. K. Š. H. V.. M.. R..

16. Odvolací súd nenašiel iné dôvody pre posúdenie vo vzťahu k skutkovému záveru ohľadne príjmov matky, a teda jej schopnosti a možnosti. Súd prvej inštancie správne vychádzal pri zisťovaní z potvrdenia od zamestnávateľa Z. N. R. zo zamestnania v Z. Š. a ďalej z Z. S., Z. Ú. S., kde si privyrába ako hudobníčka s čistým príjmom 59,66 eur za mesiac 06/2020 a s čistým príjmom od 44,19 eur až do sumy 88,39 eur za mesiac 12/2020, a následne konštatoval jej priemerný mesačný zárobok vo výške 730,-eur mesačne.

17. Maloleté deti a plnoletý S. sústavne sa pripravujúci na svoje budúce povolanie sú neustále osobami oprávnenými z výživného a sú odkázané na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu je daná ex lege a obvyklým spôsobom plnenia je stav, kedy oprávnené dieťa žije v spoločnej domácnosti rodičov a výživné je plnené v naturálnej forme. Súd k stanoveniu konkrétnej výšky výživného pristupuje len v prípadoch potencionálneho ohrozenia oprávneného dieťaťa - ak nežijú rodičia spolu, došlo k rozpadu ich rodiny, prípadne k rozvodu manželstva a v prípade, ak niektorý z rodičov svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Zmyslom je teda zabezpečiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými, aké by malo, keby rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali. (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV.ÚS 650/15 zo dňa 16.12.2015.

18. V súvislosti s odvolacou argumentáciou matky odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonnou povinnosťou, a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Preukázanie výdavkov povinného rodiča môže slúžiť teda ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Z uvedených dôvodov sú uvedené odvolacie námietky matky nedôvodné.

19. K odvolacím námietkam matky týkajúcich sa jej výdavkov na bývanie a cestovných výdavkov do práce, stravovania a pod. odvolací súd uvádza, že tieto má aj otec, ktorý na rozdiel od matky zabezpečuje osobnú starostlivosť o všetky X deti, a ako konštatoval odvolací súd plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča a s uvedeným sa odvolací súd vysporiadal vyššie.

20. Odvolací súd má za to, že výživné pre plnoletého S. vo výške 110,- eur, mal. C. 100,- eur, mal. C. 90,- eur a mal. R. 80,- eur je náležitým vyjadrením práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča. Odvolací súd súčasne zohľadnil osobnú starostlivosť otca o maloleté deti, ktorú stavia na roveň materiálneho plnenia. Rovnako zohľadnil hradenie nákladov spojených s bývaním, ktoré pripadajú na plnoletého syna a maloleté deti a uhrádzanie nákladov na ich odôvodnené potreby.

21. Odôvodnené potreby plnoletého a maloletých detí predstavujú hygienické potreby, školské potreby, stravovanie, ošatenie + obuv, mimoškolská činnosť, voľnočasové aktivity. Odvolací súd predpokladá, že výdavky každého z detí aj so stravou sa pohybujú na úrovni medzi 150-250,- eur mesačne. Ak k tomu pripočítame výdavky na ubytovanie a ostatné nepravidelné výdaje, je zrejmé, že znížením vyživovacej povinnosti pod sumu stanovenú súdom prvej inštancie mieni matka de facto preniesť vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere na otca a to aj napriek tomu, že on sa o mal. deti stará. Odvolacím súdom predpokladané výdavky v rozsahu medzi 150-250,- eur mesačne na každé dieťa na zabezpečovanie ich výživy nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti odvolací súd. Navyše je nepochybné, že súdom stanovené výživné pre plnoletého S. v prepočte 3,60 eura na deň (110/30 dní), mal. C. v prepočte 3,30 eura na deň (100/30 dní), mal. C. v prepočte 3,00 eura na deň (90/30 dní), mal. R. v prepočte 2,60 eura na deň (80/30 dní), je pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov plnoletého S. a maloletých detí na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, lieky, školné a školské potreby primerané v tak minimálnej miere, že nie je potrebné podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov.

22. Na základe vyššie uvedených záverov konštatuje odvolací súd nedôvodnosť matkou vznesených námietok, že výživné stanovené súdom prvej je neprímerane vysoké. V súčasnej spoločenskej situácii, charakteristickej výraznou infláciou a významným nárastom cien základných potravín, je dôvodné očakávať, že výživné v stanovenej výške bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Opomíňať nemožno ani ošatenie či obuv, ktoré vyžadujú častú obmenu pre rýchly fyzický vývin všetkých X detí, typický pre ich vek. Z uvedených skutočností nie sú odôvodnené potreby plnoletého a mal. detí tým kritériom, ktoré by malo dôvodiť znížiť vyživovaciu povinnosť matky.

23. Nad rámec odôvodnenia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva to, že každý rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerňovať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti

nebolo ohrozené. Výživné tak ako ho určil súd prvej inštancie, zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletých a plnoletého dieťaťa, preto je nepochybné, že otec dopĺňa zdroj ich výživy na hranicu nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj. Odvolací súd konštatuje, že je neakceptovateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby matka preniesla svoju zákonnú povinnosť takmer v plnej miere na otca maloletého.

24. Odvolací súd podporne zohľadnil aj rozhodovacia prax súdov Českej republiky v otázkach určovania výživného, a to vzhľadom na podobnosť právneho prostredia. Pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa vo veku 10 - 14 rokov zodpovedá 15 - 19 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Po prepočte výšky výživného (80, 90/730) percentuálny podiel výživného na mal. C. a mal. R. predstavuje z celkového čistého príjmu matky 11 %, teda pod spodnou hranicou vekového rozpätia dieťaťa. Po prepočte výšky výživného (100/730) vo veku 15-17 rokov zodpovedá 16 - 22 % čistého príjmu povinného rodiča, percentuálny podiel výživného na mal. C. predstavuje z celkového čistého príjmu matky 13 %, teda pod spodnou hranicou vekového rozpätia dieťaťa, v prípade S. vekovej kategórii oprávneného dieťaťa 18 a viac rokov zodpovedá 19 -25 % čistého príjmu matky, po prepočte (110/730) v danom prípade výživné predstavuje 14 % čistého príjmu matky, čo je tiež pod spodnou hranicou. Príjem matky je vo výške 730 eur. Odvolací súd sa stotožnil so zvoleným mediánom percentuálneho rozmedzia ustáleným ho na hodnote vyššie uvedeného rozsahu v minimálnej výške.

25. Každopádne, pre odvolací súd je rozhodujúce, že príjem matky je postačujúci pre plnenie súdom uloženou vyživovacej povinnosti. Príjem otca je nateraz pre súd irelevantný. Dieťa má totižto právo podieľať sa na životnej úrovni každého z rodičov.

26. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku III. o úprave vyživovacej povinnosti voči plnoletému S. a mal. deťom, v spojení so závislým výrokom VI. o trovách konania ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Odvolací návrh matky na zmenu vyživovacej povinnosti na mal. S. sumou 80,- eur, mal. C. sumou 80,- eur, mal. C. sumou 60,- eur a mal. R. sumou 60,- eur, považoval odvolací súd za rozporný s najlepším záujmom maloletých detí a plnoletého syna, ohrozujúci riadne uspokojovanie ich odôvodnených potrieb, a zostrenú nevyváženosť v plnení si rodičovských povinností k maloletým deťom.

27. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevzhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).